

Anar Camal oğlu İsgəndərov – 70

“Şöhrət” ordenli, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Milli Məclisdə Elm və təhsil komitəsinin sədri, BDU-nun Tarix fakültəsinin Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrasının müdiri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasında Tarix və siyasi elmlər üzrə Ekspert Şurasının sədri, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Elmi-Dini Şurasının üzvü, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondunun (“YAŞAT” Fondu) Himayəçilik Şurasının üzvü, Azərbaycan–Türkiyə Araşdırmalar Fondunun Himayəçilər Şurasının üzvü, tarix elmləri doktoru, professor

Anar Camal oğlu İsgəndərov 10 yanvar 1956-cı ildə Masallı rayonunun Kolatan kəndində anadan olmuş, 1963–1973-cü illərdə Kolatan orta məktəbində təhsil almışdır. 1973-cü ildə Bakı Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsinə daxil olmuş və 1978-ci ildə oranı bitirdikdən sonra təyinatla Masallı rayonuna göndərilmişdir. 1978–1981-ci illərdə əvvəl Boradigah qəsəbə orta məktəbində direktor müavini, sonra isə Kolatan orta məktəbində tarix müəllimi işləmişdir.

A.İsgəndərov 1982–1984-cü illərdə Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutunun fəlsəfə kafedrasında kabinet müdiri kimi çalışmış, neft-kimya fakültəsinin komsomol katibi seçilmiş və saathesabı qaydada dərs demişdir.

A.İsgəndərov 1984-cü ildən Bakı Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsinin Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrasında baş laborant kimi əmək fəaliyyətinə başlamışdır. 1985–1989-cu illərdə Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrasının ilk aspirantı olmuşdur.

A.İsgəndərov 1989-cu ildə Respublikada ilk dəfə tarixşünaslıq və mənbəşünaslıq ixtisası üzrə dissertasiya müdafiə etmiş və tarix üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi, 1993-cü ildə dosent elmi adını almışdır.

A.İsgəndərov 1999-cu ildə Tarix fakültəsinin Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrasının müdiri seçilmiş və hazırda həmin kafedraya rəhbərlik edir. Onun rəhbərliyi altında Respublikada mənbəşünaslıq və tarixşünaslıq problemləri üzrə elmi məktəb yaradılmış və bu elmi məktəb uğurla fəaliyyət göstərir.

A.İsgəndərov 2004-cü ildə “Azərbaycanda 1917–1918-ci illərdə türk-müsəlman əhalisinə qarşı həyata keçirilən soyqırım probleminin tarixşünaslığı” mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Həmin il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının Rəyasət Heyətinin qərarı ilə tarix elmləri doktoru elmi dərəcəsi, 2005-ci ildə professor elmi adını almışdır.

A.İsgəndərov Respublikada və ölkədən kənarda Azərbaycanın XX əsr tarixinin görkəmli mütəxəssislərindən biri kimi tanınır. Onun 1997-ci ildə nəşr olunan “1918-ci il Mart qırğınının tarixşünaslığı” adlı monoqrafiyası Azərbaycan tarixşünaslığının böyük uğuru kimi qəbul olunmuşdur. O, ilk dəfə 1918-ci il Mart soyqırımı ilə bağlı 90 il ərzində yazılmış əsərləri dövrüyyəyə cəlb etmiş və tarixşünaslıq baxımından onların elmi cəhətdən tənqid və təhlilini vermişdir. 70 illik sovet dönməində İttifaq miqyasında Mart soyqırımı ilə bağlı yazılmış əsərləri böhtançı tarix kimi əsaslandırmağa nail olmuşdur. 2003-cü ildə geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulan “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti” adlı monoqrafiyası və “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti” biblioqrafik əsəri işıq üzü görmüşdür. Onun 2006-cı ildə “Azərbaycanda türk-müsəlman soyqırımı probleminin tarixşünaslığı” adlı fundamental əsəri təhsilin magistr pilləsi üçün dərslik kimi nəşr olunmuşdur.

A.İsgəndərovun 2011-ci ildə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində “Azərbaycan ərazisində erməni quldur və terrorçu birləşmələrinin törətdikləri cinayətlərə dair faktlar” adlı yaddaş kitabçası çap olunmuşdur.

A.İsgəndərovun Azərbaycan xanlıqlarının çar Rusiyası tərəfindən işğal olunması, ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına kütləvi şəkildə köçürülməsi, 1915–1920-ci illərdə Osmanlı və Azərbaycan ərazilərində türk-müsəlman əhalisinə qarşı həyata keçirilən soyqırımlar və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə həsr olunan tədqiqat əsəri 2011-ci ildə ABŞ-da “Realities of Azerbaijan: 1917–1920” adı altında nəşr olunmuşdur. Əsərə görkəmli ABŞ tarixçisi Castin Makkarti ön söz yazmışdır. Bu əsər ABŞ Konqresi Kitabxanasına daxil edilən ilk azərbaycanlı müəllifin əsəridir.

A.İsgəndərovun 2019-cu ildə Azərbaycan, ingilis, rus dillərində “Qafqaz İslam Ordusu və Azərbaycanın xilasası” monoqrafiyası, “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı: Bakı Dövlət Universiteti” (üç dildə) və “Bakı Dövlət Universiteti: 100 ilin elm və təhsil məbədi” kitabları işıq üzü görmüşdür.

A.İsgəndərovun rəhbərliyi altında 25 nəfər namizədlik, 5 nəfər doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Hazırda onun rəhbərliyi altında 10 əyani doktorant, 8 nəfər dissertant dissertasiya üzərində tədqiqatlarını davam etdirirlər. O, tarix elmləri doktoru proqramı üzrə 6 elmlər doktorunun elmi məsləhətçisidir.

A.İsgəndərovun bu illər ərzində 20 monoqrafiyası, 10 dərs vəsaiti, 350-dən çox elmi məqaləsi çap olunmuş, 50-dən artıq kitabın elmi redaktoru, elmi məsləhətçisi və rəyçisi olmuşdur.

“Azərbaycan tarixşünaslığı”, “Azərbaycan tarixinin mənbəşünaslığı”, “Azərbaycanın tarixi coğrafiyası” dərslikləri Respublikada ilk dəfə Anar İsgəndərovun müəllifliyi və elmi redaktorluğu ilə nəşr olunmuşdur. Qeyd olunan dərsliklər Respublikanın bütün ixtisas ali məktəblərində tədris olunur.

A.İsgəndərov mütəmadi beynəlxalq və Respublika elmi konfranslarında Azərbaycan tarixinin aktual problemləri ilə bağlı maraqlı məruzələr edir.

A.İsgəndərov Gürcüstanın dövlət arxivlərindən və Əlyazmalar İnstitutundan 1823–1918-ci illərdə Tiflisdə fəaliyyət göstərmiş Qafqaz Müsəlmanları Ruhani İdarəsinin tarixinə dair 80 min, Türkiyə Cümhuriyyəti arxivlərindən isə 10 min səhifə sənədi Azərbaycana gətirmişdir.

A.İsgəndərov 2001-ci ildən Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüdür. 2021-ci ilin martında partiyanın VII qurultayında Yeni Azərbaycan Partiyası İdarə Heyətinin üzvü seçilmişdir. O, 2003 və 2008-ci illərdə Prezident seçkiləri dövründə İlham Əliyevin seçki kampaniyasında təbliğat və təşviqat qrupunun üzvü olmuşdur.

A.İsgəndərov 2010–2018-ci illərdə Respublika Bilik Cəmiyyətinin xətti ilə respublikanın rayonlarında Ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəqillik, azərbaycançılıq məfkurəsi və bu siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinə həsr olunmuş çoxsaylı mühazirələr oxumuş və ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılanmışdır.

A.İsgəndərov 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə mətbuatda və müxtəlif televiziya kanallarında Azərbaycanın haqq işinin dünyaya çatdırılması və gənclərin Vətənə məhəbbət ruhunda tərbiyə olunması üçün mütəmadi çıxışlar edirdi.

A.İsgəndərov 2011-ci ildən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasında Tarix və siyasi elmlər üzrə Ekspert Şurasının sədridir. O, BDU və Tarix fakültəsi Elmi şuralarının, Azərbaycan–Türkiyə Araşdırmalar Fondunun Himayəçilər Şurasının, “Mahmud

Kaşğarlı”, “Qədim diyar” beynəlxalq elmi jurnallarının redaksiya heyətinin, “Tarix və onun problemləri”, “Dirçəliş”, “Kəlam”, “Yaşıl çay” jurnallarının redaksiya şurasının üzvüdür.

A.İsgəndərov Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Elmi-Dini Şurasının üzvüdür. Onun 2009-cu ildə Azərbaycan, ingilis, rus və ərəb dillərində nəşr olunan “Təzəpirin tarixi” və 2016-cı ildə nəşr olunan “Şeyxülislamlığın tarixi” əsərləri elmi ictimaiyyət və ölkə dindarları tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

Bakı Dövlət Universitetinin yüz illiyinə həsr olunmuş “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı: Bakı Dövlət Universiteti – 100” (üç dildə) monoqrafiyası geniş oxucu kütləsinin marağını cəlb etmişdir.

A.İsgəndərov VI çağırış 71 sayılı Masallı kənd seçki dairəsindən, VII çağırış 78 sayılı Lənkəran kənd seçki dairəsindən Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı seçilmişdir. O, VII çağırış Milli Məclisdə Elm və təhsil komitəsinin sədridir. Bu illər ərzində Milli Məclisin deputatı kimi üzərinə düşən işləri uğurla həyata keçirir.

A.İsgəndərov 2020-ci ilin dekabrında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondunun (“YAŞAT” Fondu) Himayəçilik Şurasının üzvü təyin olunmuşdur.

A.İsgəndərovun xidmətləri dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir:

1. 2009-cu ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə “Tərəqqi” medalı;
2. 2016-cı ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə 3-cü dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordeni;
3. 2019-cu ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu”;
4. 2024-cü ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə “Heydər Əliyevin 100 illiyi (1923–2023)” yubiley medalı;
5. “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi” yubiley medalı;
6. “Bakı Dövlət Universitetinin 100 illiyi (1919–2019)” yubiley medalı;
7. “Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin 100 illiyi (1918–2018)” yubiley medalı;
8. “Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin 100 illiyi (1921–2021)” yubiley medalı;
9. “Azərbaycan Respublikası Minatəmizləmə Agentliyinin 25 illiyi (1998–2023)” yubiley medalı;
10. Türkiyə Cümhuriyyətinin “Altın” medalı;
11. Azərbaycan və digər türkdilli xalqların Əməkdaşlıq Mərkəzinin Qızıl döş nişanı.

Redaksiya heyəti